

Portfolio 2016

Timo Laitala

Timo Laitala
s. 24.04.1957

Opinnot

Markkinointi-instituutti, Mainospiirtäjä MAT 83-85
Taideteollinen korkeakoulu, Avoin korkeakoulu 91-95
Vapaa Taidekoulu, Perustaso 92-93,
Ammatillinen taso 93-95

Jäsenyydet

Grafia ry

Yksityisnäyttelyt

Galleria Rannanmatala, Oulu 94
Galleria Tokoi, Helsinki 95
EKT-Galleria, Espoo 96
Galerie Guido de Spa, Amsterdam 96
Hanasaari Pohjoismainen kulttuurikeskus, Espoo 97
K. H. Renlundin Taidemuseo (Roosin talo), Kokkola 97
Aarni galleria, Espoonkuvataiteilijat, Espoo 2000

Yhteisnäyttelyt

Kokkolan kuvataideyhdistyksen vuosinäyttelyt 78, 79, 80, 81
SKJL:n vuosinäyttely, Pieksämäki 90
EKT-Galleria, Espoo 92
Espoon kulttuurikeskus 93
Fiskars 93
EKT-Galleria, Espoo 94
Maalaustaiteen mestariteos-näyttely, Alajärvi 94
Rondella Galleria, Esztergom, Unkari 95
Maan Kuvat, Hanko 96
Käki-ryhmä, Espoo 96

Apurahat

Suomen Kulttuurirahasto, 95 (ryhmä)
Espoon kaupunki, 95 (ryhmä)
Espoon kaupunki, 96

Julkisia teoksia

Arktikum ,Rovaniemi

Opetustoimet

Kaitaan kuvataidepainotteinen lukio, Espoo 94, 95, 96

16.11.2016

Teoksia ja henkilöhistoriaa

Sininen omakuva 1978
60x71 öljy

Kolme kannua 1978
48x40 öljy

Kevätmaisema 1978
40x48 öljy

L Ä N S I P U I S T O N L U K I O

Todistus lukioluokan aineoppimäärän suorittamisesta

Timo Juhani L a i t a l a

(henkilötunnus 240457-255M) on opiskellut lukion I, II ja III luokalla kuvaamataitoa yhteensä 2+2+1 viikkotuntia, ja saanut lukuvuonna 1977-78 suorituksestaan arvosanan 10.

Kokkolassa, toukokuun 31. päivänä 1978

Rehtori

Aimo Juntunen
Aimo Juntunen

Lukiossa ei saanut tuohon aikaan valita kahta taideainetta. (musiikki, kuvaamataito) Niinpä suoritin lukion kuviksen tenttimällä ja sain siitä kouluhallituksen luvalla erillisen päästötodistuksen.

Tekijä töiden takaa

Timo Laitala

Timo Laitala, tämännäköisen ikkunanäyttelymme taiteen tekijä, on Kokkolan kauppaoppilaitoksen laskentalinjan toisen vuosikurssin oppilas.

Hän maalaa öljyvärein, mieluiten maisemia, mutta ei kertomansa mukaan vierasta myöskään muotokuvia tai asetelmia. Maisemansa hän itse määrittää realistiseksi. Maisemasta kankaalle pelkistettynä, jättäen katsojalle mahdollisimman paljon liikkumavaraa maisemansa mieltämissä.

Timo sanoo maalaamisen olevan paljon mielentilastaan riippuvainen. Joskus hän on pitkiä aikoja maalaamatta, mutta toisinaan taas viettää aikoja yhtäjaksoisesti väriensä ja kankaan parissa.

Timo kertoo aloittaneensa aktiivisen maalaamisensa v. -77. Aikanaan Länsipuiston lukiossa muutamat hänen luokkatoverinsa harras-

tivat maalaamista ja siitä hänkin kertoo innostuneensa. Samana vuonna hän jo liittyi Kokkolan Kuvataideyhdistyksen jäseneksi ja on osallistunut yhdistyksen vuosinäyttelyihin siitä lähtien joka vuosi. Taideapurahoja hän ei ole anonut. Tarvetta sanomansa mukaan noilla rahoilla tänään olisi, opiskelija kun on.

Timo sanoo, että taide on otettava vakavasti. Myös tulevaisuutta ajatellen. Hän ei pidä opiskelemaansa kaupallista alaa mitenkään ristiriidassa taiteen tekemisensä kanssa. Maalaaminen on hänelle vakava asia, eikä hän pidä sitä mitenkään irroittautumiskeinona joka-päiväisestä opiskelusta.

Timo on käynyt työväenopiston taidepiirustus- ja maalauskurssin lukuvuonna -77-78 ja sen jälkeen tieto ja taito on karttunut itseopiskellen.

Esa Tuunala 1980
39,5x48 öljy

Maisema Vattajanniemi 1980
50x59 öljy

Ensijää 1980
39,5x47,5 öljy

Kesäduuni 1980
74x90 öljy

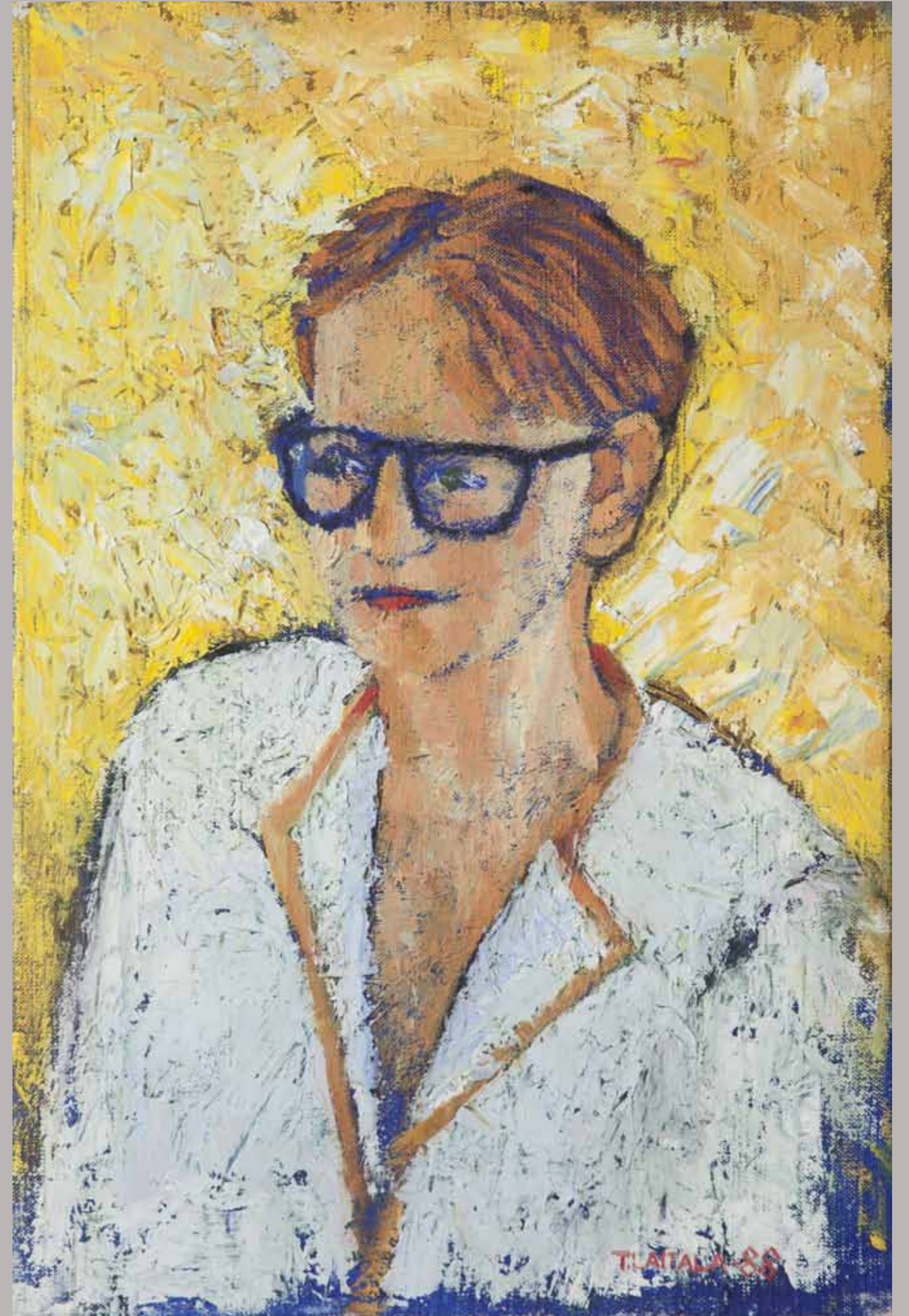
Omakeuva 1981
40x48 öljy

Helsinki

Syksyllä 1981 muutin Helsinkiin ja aloitin piirtäjäharjoittelijana mainostoimistossa. Suoritin myös mainospiirtäjä MAT tutkinnon Markkinointi-instituutissa

Asetelma 1984
61x45 öljy

Noora 1988
34x50 öljy

80-luku menikin sitten mainostoimistotyön merkeissä. Maalaaminen jäi vähiin.

Mainonnan huippu kaipaa älyä ja huumoria

Esa Haaparannan suunnittelema kenkämainos valittiin vuoden parhaaksi lehtimainokseksi.

Hesari 19.3.1992

Ei ole sattuma, ettei luvuonna palkita yhtään yrityskuvakampanjaa, ei yhtään osakeantikampanjaa eikä yhtään kunnan vientikampanjaa", sanoo **Jan Leskinen**, yksi Vuoden Huiput -kilpailun tuomareista. Tänä vuonna osanotto graafisen suunnittelun järjestön Grafia ry:n Vuoden Huiput -kilpailuun oli myös aikaisempia vuosia vaisempi, 1 025 työtä. Se erihimmistyä ylituoman **Herbie Kastemaa**.

"Mainonta on vähentynyt kaikissa medioissa. Se heijastuu suoraan kisaan", hän sanoo.

Vuoden Huiput on vuosittainen tapahtuma, jossa palkitaan mainonnan ja käyttögraafikan saavutuksia. Tänä vuonna kilpailussa oli mukana ensimmäistä kertaa myös lehtikuviussarja.

Herbie Kastemaa on erityisen ilahtunut radiomainonnan hyvinvoinnista. Sen sijaan kilpailun yleinen henki ei ole vielä paras mahdollinen.

"Alalla on käynnissä hirvellä olemassaolon taistelu. Suuri osa suomalaisen mainonnan ja käyttögraafikan suunnittelijoista kilpailee pelkästään hinnalla", Herbie Kastemaa sanoo.

"Latteudet, plagiointi ja visuaalinen köyhyys huokuvat medioista. Missä ovat ne ominaisuudet, joista mainonnan ammatilliselle maksetaan: positi-

Pepe Vaajakallion suunnittelema liikka Lihapolar Oy:n liikemerkki sai graafisen suunnittelun Hopeahuipun.

vinen erottuminen muista, kuluttajan älyn kunnioittaminen, innovatiivisuus ja huumori?"

Herbie Kastemaa uskoo, että kiristynyt kilpailu pudottaa vain hinnalla kilpailijat pois pelistä.

"Kilpailu pakottaa mainostajat käyttämään parempia suunnittelijoita saadakseen vastinetta raholleen."

"Hintakilpailussa tulee pohja vastaan. Laadusta tulee mainostajalle ratkaisevampi valinnan kriteeri", Herbie Kastemaa toivoo.

Vuoden Huiput -kilpailu järjestettiin nyt 12. kerran. Palkintoja jaettiin yhdeksässä sarjassa

yhteensä 78 kappaletta.

Kultahuipulla palkittiin kuluttajamainossarjassa AD **Esa Haaparannan** Nokian Jalkineille suunnittelema mainos *Ei elämästä selviä hengissä*. Tuotantohödykemainonnan Kultahuipun sai *Eläköön journalismi* -kampanja, jonka on suunnitellut Mainostointo **Paltemaa, Huttunen, Santala Oy**. Samalle mainostointitolle meni mainostekstien Kultahuippu-palkinto työstä *Ajatukset mainonnasta ja halvennasta juteheliasta* ja kolmas Kultahuippu äänimainoksesta *Havihuippu*.

Mainoselokuvan parhaan palkinnon sai Mainostointo **U & M Oy**:n suunnittelema *Valehtelematta paras*. Mainoksen suunnittelusta vastaa AD **Timo Laitala** ja ohjauksesta **Juha Huhta**.

Graafisen suunnittelun Kultahuippu jaettiin Mainostointo **Hast Pasanen Vormala Oy**:lle Metsäntutkimuslaitoksen lomakeiston suunnittelusta. Julisteiden Kultahuipun sai **Kari Piippo** Mikkelin teatterille tekemästään julisteesta *Maisteri*.

Julkaisugrafiikan ja kuvituksen sarjoissa ei Kultahuippuja jaettu.

Leena Hietanen

Vuoden Huiput 1991 -näytely on esillä Suomalaisen muotoilun edistämiskeskuksesta (Fabianinkatu 10) 20. 3.-4. 4.

Kauhia Kankkunen toi mainosmainetta

Mainonnan ja käyttögraafikan saavutuksia palkitseva Grafia ry:n Vuoden Huiput -kilpailu palkitsi parhaana mainoselokuvana Mainostointo **U&M Oy**:n suunnitteleman Lancia-mainoksen "Valehtelematta paras". Mainoksen suunnittelusta vastasi kokkolalaissyntyinen AD **Timo Laitala** (34) ja ohjaajana toimi **Juha Huhta**.

- Ideointi on kyllä tiimi-työtä ja sellaisena se halutaan myös pitää, Laitala kertoo.

Mainos perustuu klassiseen Pinocchio-tarinaa. Pinocchio-riehana oli aina valehtelemisen myötä pitenevä nenä. Elokvassa **Juha Kankkunen** nenä sen kun pitence, kun hän kertoo Lanciaan olevan kelvoton kotimaisiin olosuhteisiin. Idea oli rohkea, sillä se voitaisiin käsittää myös väärin.

- Idea syntyi spontaanisti ja on nostettava asiakkaalle, Itäkonille, hattua, että uskalisivat lähteä mukaan. Ajattelimme, että se toimii, kun kerran itsekin sille nauroim-

Kokkolalaissyntyinen Timo Laitala hakeutui mainosalalle, koska se yhdistää kaksi ominta aluetta: kaupallisen ja visuaalisen puolen. Mainostoimistossa Laitala suunnittelee yritysten mainontaa ja visuaalista ilmettä. Toisena työnään hän on kuvataiteilija.

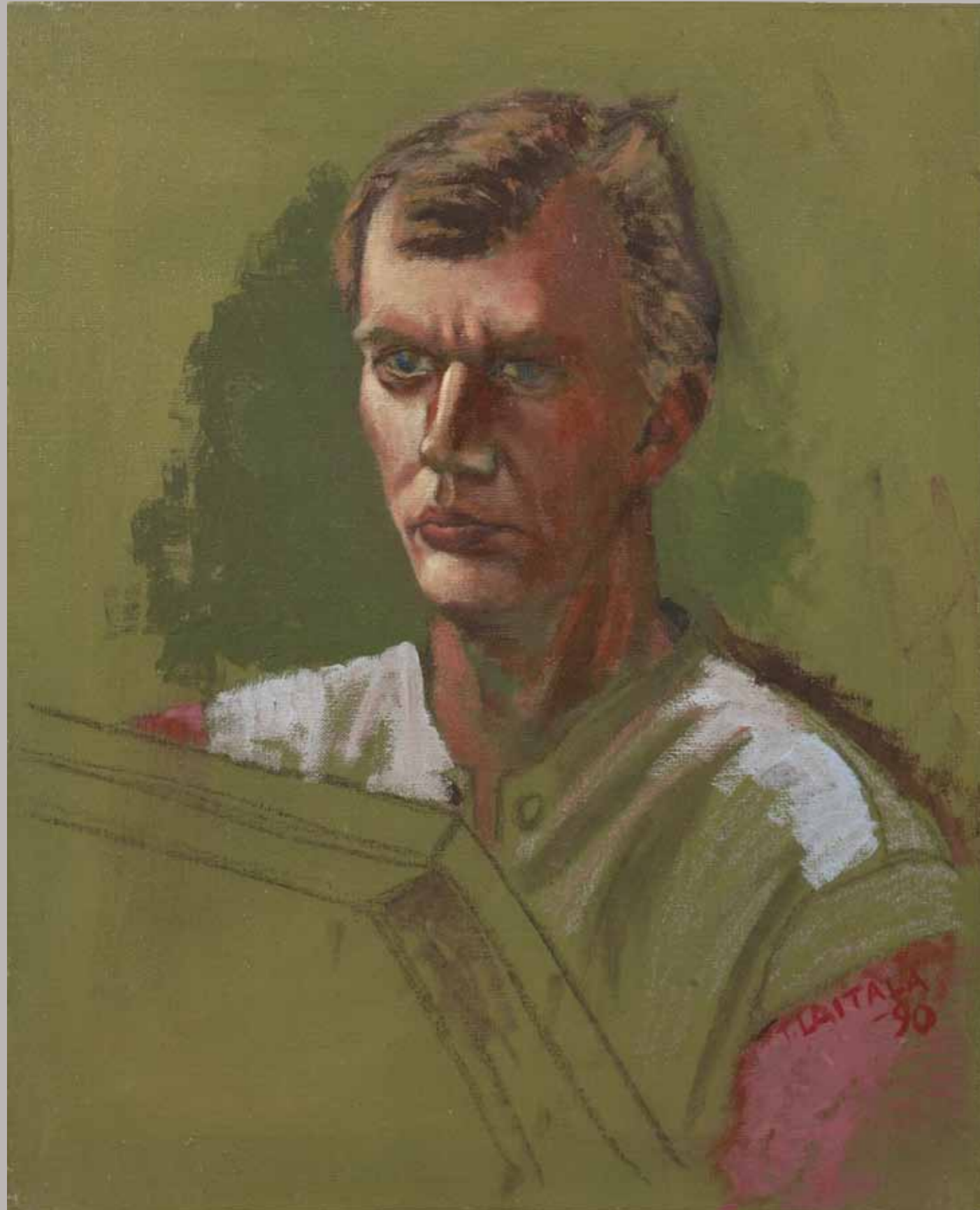
me. Teimme mainoksesta tarkoituksella poikkeavan. MTV:n tutkimuksen mukaan mainoksen huomioarvo oli todella hyvä.

Hannu Tainan kuvitus Taivaanmaalari-kirjaan palkittiin kunniamaininnalla.

91 aloitin opiskelun Taideteollisessa korkeakoulussa avoimessa korkeakoulussa (piirustus ja maalaus ja plastinen sommittelu). Lopetin työt mainostoimistossa ja opiskelin 92 -95 Vapaassa taidekoulussa.

Omakuva 1990
45x55 akryyli

TAIDETEOLLINEN
KORKEAKOULU
KOULUTUSKESKUS
TODISTUS

Laitala Timo Juhani
24.04.1957

on suorittanut Taideteollisen korkeakoulun avoimessa korkeakoulussa lukuvuosina 1991-95 seuraavat opintojaksot:

		arvosana
Piirustus ja maalaus I	4 ov	hyväksyty
Piirustus ja maalaus II	4 ov	hyväksyty
Piirustus ja maalaus III	4 ov	5
Plastinen sommittelu I	4 ov	5
Plastinen sommittelu II	4 ov	4

Helsingissä 19.06.95

eskuksen johtaja

Erkki Kujanpää

erinomainen), 4 (hyvin hyvä), 3 (Hyvä), 2 (hyvin tyydyttävä), 1 (tyydyttävä)

VAPAA TAIDEKOULU
FRIA KONSTSKOLAN
FREE ART SCHOOL
Tallberginkatu 1 E
SF-00180 Helsinki
puh. 90-8949565 tai

TODISTUS

Timo Juhani LAITALA (240457-255M)

on opiskellut Vapaassa Taidekoulussa seuraavasti:

MAALAUUS

Perustaso: 1992-93

Opettajat: taidemaalari Markku Arantila

Taidemaalarin ammattin perusvalmistava täysipäiväinen taidekoulutus, joka sisältää elävän mallin piirustusta ja maalausta sekä luentoja.

Ammatillinen taso: 1993-94, 1994-95

Opettajat: taidemaalarit Markku Arantila ja Raili Tang

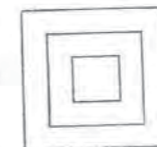
Taidemaalarin ammattin valmistava vähintään kaksi lukuvuotta kestävä täysipäiväinen taidekoulutus, joka sisältää ohjattua ja itsenäistä työskentelyä sekä luentoja.

KURSSIMUOTOINEN OPETUS

Goethen väriopin peruskurssi 5.2-19.3.94, 30t, opettajana taidepedagogi Ove Ek

Taideopetuksen luonteesta johtuen ei ole katsottu perustelluksi määrätä opiskelijoiden suorituksen yleistä arvoseluaasteikkoa. Maalauksen perustasolle on valittu kurssi ja ammattilliselle tasolle hyväksytään perustason suorituksen perusteella ainastaan oppilaita, jotka ovat osoittaneet riittävää jatkavuutta ja ammatillista kiinnostusta. Ammatillisella opiskelijalla hyväksyminen on katsottava osoitukseksi jatkavasta perustajakkuvuudesta. Opiskelijan henkilökohtaisista erityispiirteistä ja jatkavuudesta annetaan pyydettyessä erillinen todistus.

VAPAA TAIDEKOULU

Helsinki, 5.5.1995

VAPAA TAIDEKOULU
FRIA KONSTSKOLAN
FREE ART SCHOOL

Carolus Enckell
Rehtori

Inline 1990
75x120 akryyli

Outline 1990
75x120 akryyli

Virta 1992
49,5 x 89,5
sekatekniikka

Talvirakkaus 1992
90x74 sekatekniikka

Jäätanssi 1992
56x57 akryyli

Gloria Kesä Heinäkkuu 1993

I LEFT MY
HEART...

Uusi ja upea Arktikum Rovaniemellä on niin viehättävä museo- ja näyttelykokonaisuus, että sinne sydän jää leikiten lentelemään kuperasta lasikatosta riippuvien valkeitten lintujen lailla.

Teksti ja kuva
Sinikka Salokorpi

Ounasjoen rantatöyräaseen maastoutettu juhlava Arktikum vangitsi järkeni ja sydämeni ensi tapaamisella. Arktisen keskuksen näyttelyssä opin ymmärtämään, miksi elämä pimeässä, kylmässä ja autiossa pohjoisessa on haaste; kurkistin tuhansien metrien syyvyksiin Barentsin mereen; kysyin pelottavan näköiseltä Taimyrin niemimaalla asuvalta nganasani-shamaanilta tietoa tulevasta. Seisoin parvella ja kauseilin ylhäältä tätä valtavaa arktista aluetta ja tajusin ensi kerran, että Kalaallit Nunaat, Grönlanti, on todellakin maapallon suurin saari.

Arktikumien sisäntulohallin katolla leijailevat valkoiset riekot taustanaan kuulasininen taivas. Seuraavan hallin selkeiden myymälätilojen jälkeen mahtava lasitalo huipentuu kahden kerroksen näyttely- ja tutkimustilaksi. Sen toinen pääty näyttää siintävän jossakin hyvin kaukana pohjoisella pallonpuoliskolla eli todellisuuudessa 172 metrin päässä sisäntulo-ovesta.

Rovaniemi, toisen mailmansodan tuhoama, uudelleen rumasti rakennettu kaupunki, on saanut Arktikumista kansainvälisen nähtävyyden. Keskuksen on suunnitellut tanskalainen arkkitehtiryhmä Birch-Bonderup & Thorup-Waade. Klaus Bonderupin ideapa-

Portti POHJOISEEN

jasta ovat myös talon tyylikkää pinnat ja kalusteet, joissa on huomioitu pohjoisen materiaalit: Perntauksen graniittilattiat, koivu-poronnahkatuolit, Lapin honkalattiat vanhoine lipeäkalkkikäsittelyineen.

Palveluauvan seinällä on koko talon visuaalinen tunnus: taiteilija Timo Laitalan maalaus Pohjoista aikaa. Se on Arktikumien liikemerkki esitteistä postikortteihin, lomakkeista t-paitoihin. Laitalan pyöreän kellon numeroina ovat noitarummusta tutut pikkukot, yhdestä kahteentoista.

Arktikumien jakavat Lapin maakuntamuseo ja Lapin yliopiston arktinen kes-

kus. Arktikumissa pohjoinen taivas piirtyy mahtavan lasiholvin läpi ja vangitsee sydämen.

Se havainnollistaa napapiirin ympärillä asuvien ihmisten elämää ennen ja nyt ja muistuttaa, että tällä alueella on ollut elämää monta tuhatta vuotta. Vanhimmat pyyntikulttuurin löydöt ovat yli 8 000 vuoden takaa, vanhempia kuin Egyptin pyramidit.

Selviytyjä-näyttelyssä kerrotaan aidoin esinein, diojen avulla, videoina, pienoismalleilla, tietokoneohjelmilla, äänillä ja valoilla miten ihminen ja luonto ovat tällä alueella aina selviytyneet. Rovaniemen hävitys 1944 vei mennessään kauniin puukaupungin, voimalaitoksen rakentaminen lohennoussun Kemijokeen.

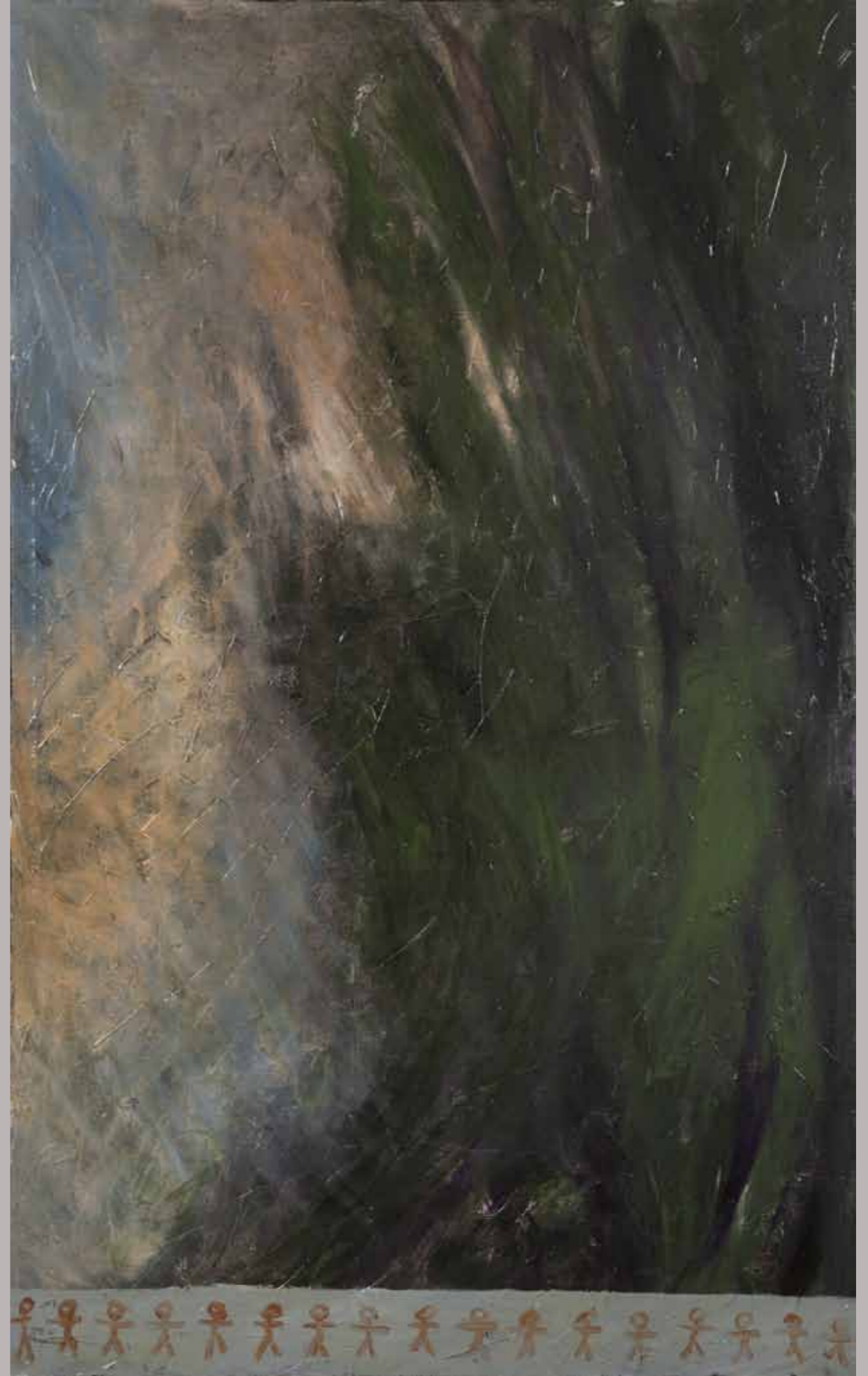
Saamelaisosastossa voit tutkia taitoaan pukea tietokoneella oikeat asut oikeisiin lapinpukuihin. Tämä ei ole ainoa paikka jossa tulevat vastaan kulttuurin kontaktit ja konfliktit.

Arktikumissa sain sen linnut laulamaan, eläimet äännelemään, tuulet puhaltamaan vain nappia painamalla. Mutta entinen Ranuan asukas, täytetty valkea jääkarhu, vain katseli kiiltävin silmin kaukaisuuteen. Se varmaan kaipasi omalle rakkaalle jäälautilleen.

★ Arktikum on avoinna ti-su 10-18, ma suljettu. Kesäaikana 15. 6.-31. 8. avoinna joka päivä 10-20. Pohjoisranta 4, 96200 Rovaniemi, puh. 960-317 840, fax 960-317 843. □

Leikki 1992
49,5 x 89,5 sekatekniikka

Voima 1992
75x120 akryyli

Nimetön 1992
45x55x3 hiili öljy

Portti 1993
177x57 öljy

Nimetön 1994
41x33,5 öljy

Nimetön 1994
41x34 öljy

Nimetön1 1994
122x83 öljy

Nimetön1 1994
122x83 öljy

Yökävely 1994
35x27 öljy

Yökävely 1994
35x38 öljy

Yökävely 1994
41x27 öljy

Nimetön 1994
30x50 öljy

Movements 1994
251x177 akryyli

Movements 1995
47x56,5 öljy

Movements 1995
47x56,5 öljy

Movements 1995
100x115 ölgy

Movements2 1995
58x70 ölgy

Movements 1995
47,5x32 öljy

Movements 1995
80x30x2 öljy

Movements 1995
130x85 öljs

Österbottningen

Tisdag 11 november 1997 5

Konst som förundrar

Zikiti Klemets

"Målningar i realtid. Mitt syfte är att måla något som inte syns. Att ta fasta på känslor och humör."

Så beskriver karlebyfödda Timo Laitala den konst som han, under tiden 6-30:e november, ställer ut på Rooska gården. Laitala som är bosatt i Esbo, ställde senast ut i Karleby 1981 (samtställning). De målningar och skulpturer som han nu ställer ut i Karleby förenas under utställningsnamnet "Vibration i tiden".

Bitar ur evigheten

När man vill att Timo Laitala ska berätta om syftet med sin konst har han svårt att svara. Så mycket kan han säga som att det inte är något historiskt han beskriver utan nutid. Det är konst som måste erfaras.

I en dikt har Laitala sammanställt sina tankar och jag vågar mej på en fri översättning: En bråkdel av en sekund/ ett prasslande löv/ en krusning på vattnets yta/ får mej att ana/ en bit

av evigheten. Timo Laitalas konstnärskollega, bildkonstnären Markku Arantila, har sagt om den konst som Laitala visar upp att målningarna uttrycker vilja att skapa och utgör ett slags meditativ konst i det godas tjänst. Kunde man säga att de utgör bitar ur verkligheten och tillika evigheten?

Reklamtecknare

Den som inte känner till Timo Laitalas konstnärliga bakgrund kan upplysas om att han är reklamtecknare.

Därutöver har Laitala studerat vid Konstindustriella högskolans öppna högskola 1991-95 och vid Fria Konstskolan 1992-95.

Timo Laitala är medlem i Bildkonstnärsklubben, Esbo Bildkonstnär och Grafia. Enskilda och samtställningar har han hållit åtskilliga. Förutom i Finland, i Amsterdam och Esztergom i Ungern.

Timo Laitala med sin konst som förundrar rätt bakgrund för att ges rättvisa.

Kokkolan taidemuseon näytely koostui 1995 töistä.

EKT:ssä katsotaan, mitä on porttien takana

NÄYTTELYITÄ

Työskennellyään viisitoista vuotta mainostoimistossa Timo Laitala hakeutui Taideteollisen korkeakoulun avoimeen opetukseen. Taide oli ehkä aina ollut jonkinlaisena kutsumuksena mielessä, ja kun asunto oli maksettu ja velkavankuus ohj, mies jätti mainostoimistotyön ja ryhtyi päätoimisesti opiskelemaan Vapaassa taidekoulussa.

Taidemaalari Timo Laitala on nyt vapaa taiteilija. Hän tietää vapauden illuusioksi, mutta enää häntä ei saisi kahdeksantuntisiksi päiviksi toimistoon. Sen sijaan valokuvia hän tekee myös työkseen.

EKT-Gallerian näyttely on eräänlainen debyyttinäyttely. Esillä on valokuvaveistoksia ja maalauksia, teemana portit – ne joiden läpi jokaisen on kuljettava, jotka pitää avata, sulkea tai ehkä jättää auki. Timo Laitala löysi portteja Hietaniemen hautausmaalta ja kuvasi niitä pian lumisateen jälkeen. "kun maisema oli muuttunut kuin etsaukseksi grafiikan paperilla"

Timo Laitala kirjoittaa hautausmaalla vallitsevasta rauhasta ja ajan hitaudesta, ja siitä miten porttien avaamiset, sulkemiset ja valinnat ovat sidoksissa aikaan, yleensä tulevaisuuteen.

Laitala on tehnyt valokuvapaperit itse pellavasta ja puuvillasta ja valokuvat porteista toimivat kuin grafiikka. Kuvat on upotettu puusta tehtyihin kuutioihin, hitaisiin veistoksiin.

– Haluan ottaa tilan haltuun. En halua tehdä näyttelyä vain panemalla tauluja seinälle, sanoo Laitala, joka käyttää käsiään veistämiseen, puutoihin, valokuvaamiseen, paperin tekemiseen ja maalaami-

Eeva Nikkonen

– Sitä voi luulla osaavansa paljon. Suhde muuttuu opiskelun myötä ja aina voi ajatella olevansa aloittelija, Timo Laitala sanoo.

seen. Hän toteaa myös, että maalaamisessa eteen tulevat kiperät tilanteet voi väistää tekemällä käsillään jotakin muuta.

Valokuvaveistokset ovat pienikokoisia, niiden rinnalle on ripustettu suuria, vaalein värein tehtyjä maalauksia.

– Maalasin ensin porttiaiheita. Mutta en kokenut aihetta enää tarpeelliseksi. Halusin esittää sitä, mitä porttien takana olisi ja maalasin valmiiden töiden päälle eri värejä valkoisia. Laitala kertoo. Port-

tien takana on kaikki tai ei mitään. Ilman esittävää muotoa toimivat värimalaukset jättävät tulkinnan katsojalle.

– Ihminen katsoo näitä töitä omaan kokemuspohjaansa nojaten. Kokemus voi olla vapauttava tai ahdistava.

Näyttelytööt ovat syntyneet nopeassa tahdissa, muutaman viime kuukauden aikana. Myöhemmin keväällä samoja töitä on esillä Amsterdammassa.

MARJA-LEENA IKKALA

Nimetön 1996
117x160 öljy

Nimetön 1996
112x163 öljy

Nimetön 1996
160x117 öljy

Nimetön 1996
öljy

**ALTARITAU LU
SUORAAN TAIDE-
NÄYTTELYSTÄ?**

Kaisa Lehto-oxsa
Galleria Katariina, Helsinki
27.9. - 15.10.1995
Timo Laitala
EKT-galleria, Espoo
4. - 25.2.1996
Lauri Astala
Ulkomaisten taiteen museo, Helsinki
21.3. - 29.4.1996
Taiteen henkisestä sisällöstä
Pohjoismaiden taidekeskus, Helsinki
24.4. - 2.6.1996

Luin lehdestä, että Kaisa Lehto-oxsan grafiikanäyttelyllä on jotain tekemistä enkelihierarkioiden kanssa. Mitä, se selväsi Galleria Katariinassa. Tärkeimmältä viimesyksyisessä näyttelyssä tuntui Jumalan äiti ja 7 arkienkeliä. Neitsyt Maria ja lapsi oli keskelle sijoitettu pääkuva. Sitä ympäröivät värikkäät arkienkeliä.

Viime vuosina on taidenäytelyissä usein törmännyt uskontoon viittaaviin töihin. Lehto-oxsan Jumalan äidin edessä nousi kuitenkin ehkä aikaisempaa selvemmin mieleen kysymys: Eikö tämän työn voisi ostaa näyttelystä suoraan johonkin kirkolliseen käyttöön? Kysymyksen taustalla on luterilaisissa seurakunnissa usein esitetty väite, että teemoiltaan sakraaliltaan sopivaa taidetta on vaikea löytää. Kuvittelin Lehto-oxsan työn seu-

rakuntasalin taideteokseksi. Voisi hyvinkin olla, että eläkeläis-kerhon mummo näkisi siinä enkelit. Ne veisivät hänen ajatuksensa siihen hyvin erilaiseen suojelusenkelikuvaan, jota hän piti lastensa sängyn yläpuolella. Toisaalta joku nuorempi seurakuntalainen panisi merkille Neitsyt Marian. Hän nyökkäisi hyväksyvästi, sillä luterilaisessa kirkossa on viime vuosina näkynt paljon myönteistä kiinnostusta Jumalan äitiin ja yleensä eku-

meniaan. Kiinnostavan uskonnollisen raitteen ei tosin tarvitse käyttää uskon symboleita. Ei-arkipäiväisen ja pyhän tunnelman luominen riittää. Pyhän kokemus on kaikkien uskontojen yhteinen kulmakivi.

EKT-galleriassa Espoon Soukassa oli helmikuussa esillä Timo Laitalan maalauksia ja valokuvia. Hietaniemen hautausmaan lumisia portteja esittävät valokuvat oli kiinnitetty pieniin tummiin laatikoihin. Työt kysyivät hiljaisella äänellä, mihin porteista lopulta mennään. Vastusta ei tule. Ehkä ei mihinkään. Näyttely herätti sakraalia lähenevän tunteen. Ajarus viimeisestä portista on juhlallinen, arkkipäivän rutiinit katkaiseva. Voi olla, että taakse jääneiden, suureksi osaksi pelkkään tämänpuoleiseen keskittyneiden vuosikymmenten jälkeen uskonnon lähestyminen pitäisiikin aloittaa juuri näin. Tarvitaan ohjausta meditaatioon, ympäristöjä, joiden kuvat ja henki tekevät luontevaksi kohdata ajatuksen

Kaisa Lehto-oxsa, Jumalanäiti, 1995, serigrafia

Äärettömyydestä.

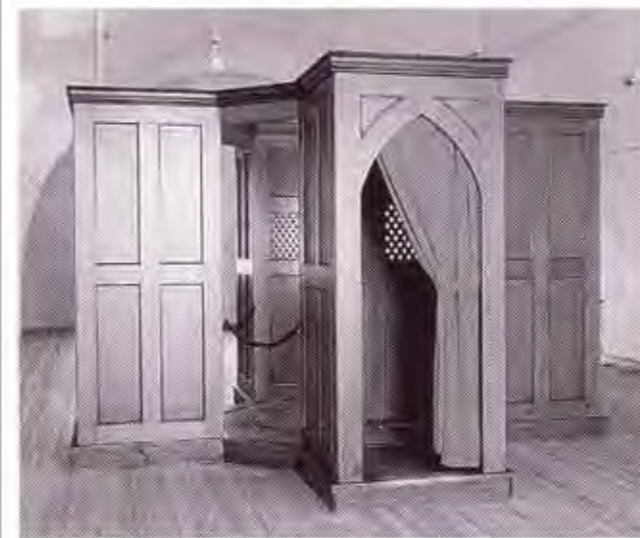
Lauri Astalan Ars Magna Sciendi -näyttely Sinebryhoffin museossa huhtikuussa osallistui todellisuuden uudelleen hahmottamiseen toisella tavoin. Lehdistä paljon palstatilaa saaneet "fiktiiiset laboratoriolaitteet" arvostelivat tieteen hegemoniaa hengelenämässä. Teoksessa Neljän elementin teoria rippituolit kokoon tuvat kunnioittavasti tyhjän maailmankartan ympärille. Tiede on ottanut Jumalan roolin, saanut sakraaleja piirteitä. Näyttely ei kuitenkaan ollut keskeisesti puheenvuoro uskonnosta. Ymmärrän Astalan etsivän ihmisen aitoa näkökulmaa maailmaan, näkökulmaa jossa tieteen lähestymistapa ei ylikorostuisi.

Pohjoismaisen taidemuseon toukokuinen näyttely oli otsikoitu Om det andliga i konsten. On the Spiritual in Art. Museon takimmaisessa huoneessa seinäpuoliskon valtasi islantilaisen Magnús Kjartanssonin suuri maalaus nimeltä Altaritaulu. Näin kahdet valtavat kasvat, toiset massentuneet, vähemmän olemassaolevat, toiset helpottuneet, avoimet. Välissä oli jonkinlainen ristiriita ja puhelimen yhdis-

telmä. Mieleen nousi maalaukselle toisenlainen nimi: Ruokous. Taulu järkytti myönteisesti. Usko ja taide ovat siinä sisäkkäin. Mutta olisiko Altaritaulusta todelliseksi altaritauluksi? Se on vielä eri kysymys. On eri asia olla Altaritaulu taidemuseossa kuin olla altaritaulu kirkossa. Ajarus uskonnon ja kuvataiteen lähestymisestä sai joka tapauksessa vahvistusta.

Läioitellen voisi ennustaa, että uuden altaritaideteoksen hankkiminen seurakuntaan on kohta helppoa. Pitää vain koota seurakunta- tai kirkkoneuvosto auroihin, jotka ajavat galleriasta toiseen. Tältä kiertokäytävältä tuodaan kotikirkkoon tuliaisiksi uusi altaritaulu. Se on mahdollista, sillä ajan henki avustajineen on tehnyt taidenäytelyihin paljon uskonnollisesti merkityksellistä taidetta. Paluumatkalla Suomenlinnasta luin näyttelyluetteloa: "Konsten är ett sätt att söka sanningen och därför har det alltid funnits och kommer alltid att finnas plats för konsten i kyrkan."

Esko Miettinen

Lauri Astala, Neljän elementin teoria, 1995, sekateknikka

Käki virastoviidakossa

Käki-ryhmä Espoon keskuk-
sen virastotalo lissa (entisen Pus-
tipankin tiloissa) Näyttely avoin-
na 31.8. asti ma-la 11-17.

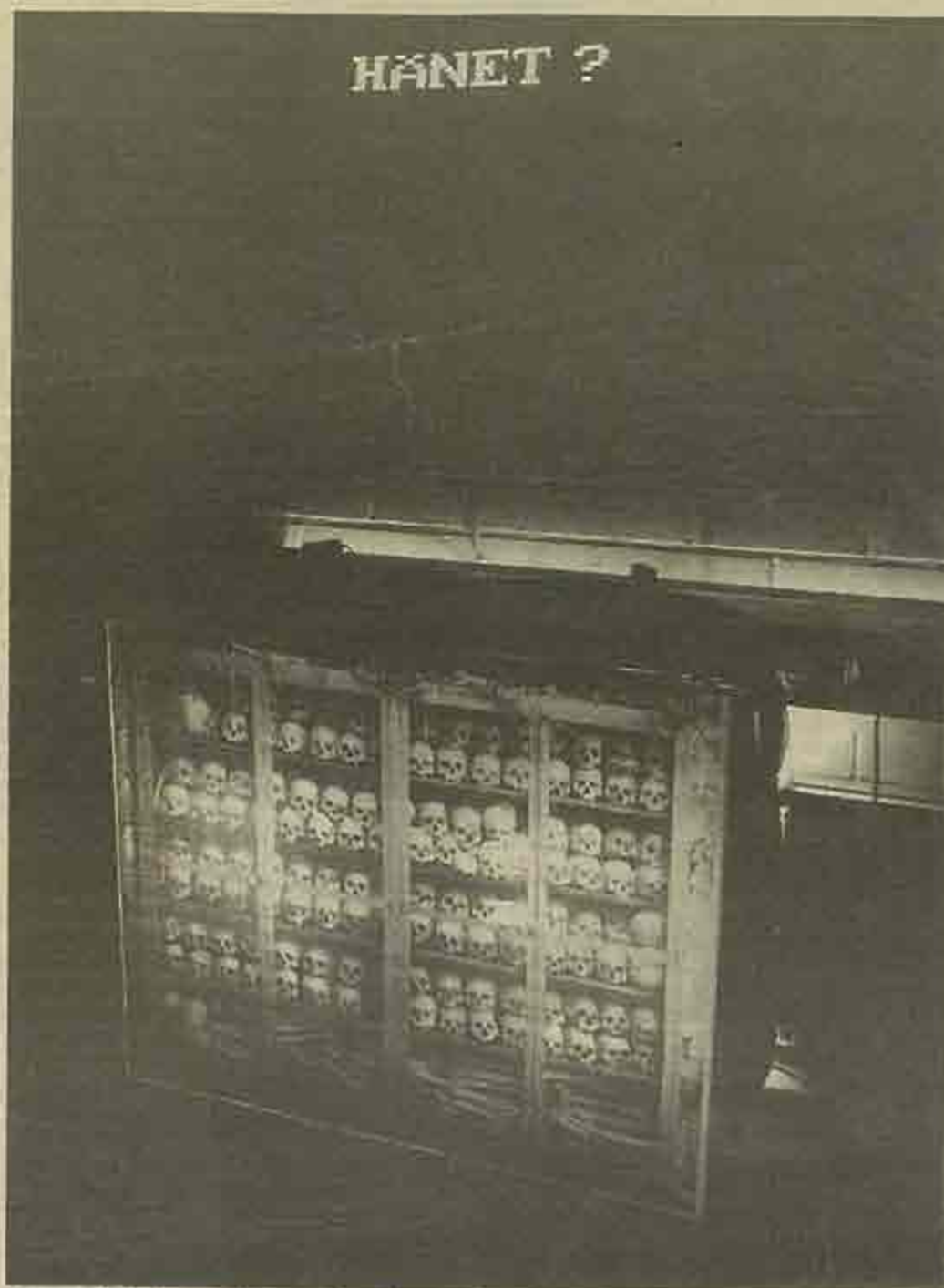
Käki on kymmenen espoolaistai-
teilijan ryhmä. Tavoitteena on ollut
tehdä - erään ryhmän jäsenen mu-
kaan - "suhti hyvää taidetta", ja tässä
on myös onnistuttu.

Idea yhteisnäyttelystä Espoon vi-
rastoviidakossa syntyi Mauri Kei-
näsen ja Iia Jänneksen yhteistyö-
nä. — Kutsuimme Espoon taiteilijoita
mukaan tähän projektiin. Vain yksi
kieltäytyi. Liike-elämä suhtautui
asiaan myönteisesti, ja niin tämä pro-
jekti toteutui, kertoo Mauri Keinä-
nen.

Jänneksen ja Keinäsen lisäksi Kä-
ki-ryhmään kuuluvat Pekka Bar-
man, Anne Meskanen, Marja
Peltonen, Arja Jaaskelainen,
Taimi Lindström, Timo Laitala,
Eeva-Riitta Viikuna ja Anneli Hilli.

Marja Peltonen: "Kilpi".

Mauri Keinänen: "Katoavaisuuden kosketus".

Mauri Keinänen mukaan tarkoi-
tuksena on ollut moda espoolaista
taidetta ihmisten iloitteville.

— Tavallaan oli haastavaa moda
taidetta tilaan, joka ei ole museoksi
tai galleriaksi tehty. Olihan tämä ni-
kumoinen prosessi, mutta tila alkoi
ellä toden mukana.

Keinäsen omat työt on rakennettu
kolmeen pieneen huoneeseen.

— Valonstallautoni käsittelevät
peruskysymyksiä, kuulemaa ja elä-
män kiertokulkua.

Keinäsen työt ovat vaikuttavia
vaikkei tietäisi niiden taustoja. Pää-
kallot on nimittäin kuvattu Kios-saa-
ren hylätyssä luostarissa ja ruu-
misarkku tuomiokirkon kryptassa.

Myös Pekka Barman Trip Trap on
rakennettu pieneen huoneeseen,
jonka lattia on täytetty kipsikoiloi-
lla. Barman on kehittänyt kotilosta oi-
van symbolin, jonka avulla hän sanoo
kuvaaavansa elämän kiertokulkua.

Marja Peltosen töissä voi aistia pri-
mitivistisiä sävyjä. Taimi Lindström
on luottanut rauhallisempaan kuva-
kieleen kuten myös Iia Jännes.

Anneli Hilli on kokeillut rohkeasti
erikoista materiaalia eli offsetpei-
tin maalaustensa pohjana. Ja mikä
tärkeämpää maalausten koloristinen
ote on vahva. Meskanen tuttu kursai-
lematon huumori hallitsee suuren sa-
lin takaseinää. Timo Laitalan Poru-
työ ei välttämättä avaudu katsojalle
koviin helposti, mutta moniselittei-
syyt on laiteessa useimmiten pikem-
minkin etu kuin haitta.

Hajouako Käki-ryhmä tämän
näyttelyn jälkeen? — Tuskin. Ha-
luamme jatkaa mutta eihän tämä mi-
kään tiivis temaattinen ryhmä ole, ar-
velee Keinänen.

— Tällä kertaa halusimme elivoit-
tää virastoviidakkoa, ehkä Käki len-
tää Orso-galleriaan tai johonkin
muuhun suurempaan tilaan. Tä-
keämpää on säilyttää ryhmän moni-
muusius ja demokraattisuus, tähden-
tä Mauri Keinänen.

KLAUS SUSILUOTO

Kuvat:
TIMO SIMPANEN

Musiikki on tärkeä juttu minulle. Olen soittanut useissa bändeissä ja 96 aloitin kuorolauluharrastuksen ja lauluopinnot. 2000 luvulla pidin vain tämän yhden näyttelyn muuten keskityin musiikkiin ja valokuvaukseen.

Nocturne 2000 op.2
119,5x98 öljy

Nocturne 2000
Op.11 öljy

Nocturne 2000
Op.14

Nocturne Op.1
121x97 öljy

Nocturne 2000
Op.14

Kuorot, musiikki ja teatteri 1996-2011

Espoon mieslaulajat, Espoon laulu, Suomen Kodaly-kuoro, Navichorus kamarikuoro ja nyt Kuusankosken Credo kamarikuoro. Myös Hyökyyvuoren teatteri ja oman yrityksen Artruukki Oy:n pyörittäminen veivät niin paljon aikaa, että maalaaminen jäi taka-alalle.

Kunnes 2011 muutimme Kouvolaan.

1993 hankimme Jaalasta tontin ja aloimme rakentaa kesäpaikkaa. 2011 muutimme Kouvolaan ja rakensimme Jaalan Taikavuori kesäpaikallemme Ateljeetilat.

Hartolanjoki 2013
öljy

Hauki 2013
50x100 öljy

Nostalgia

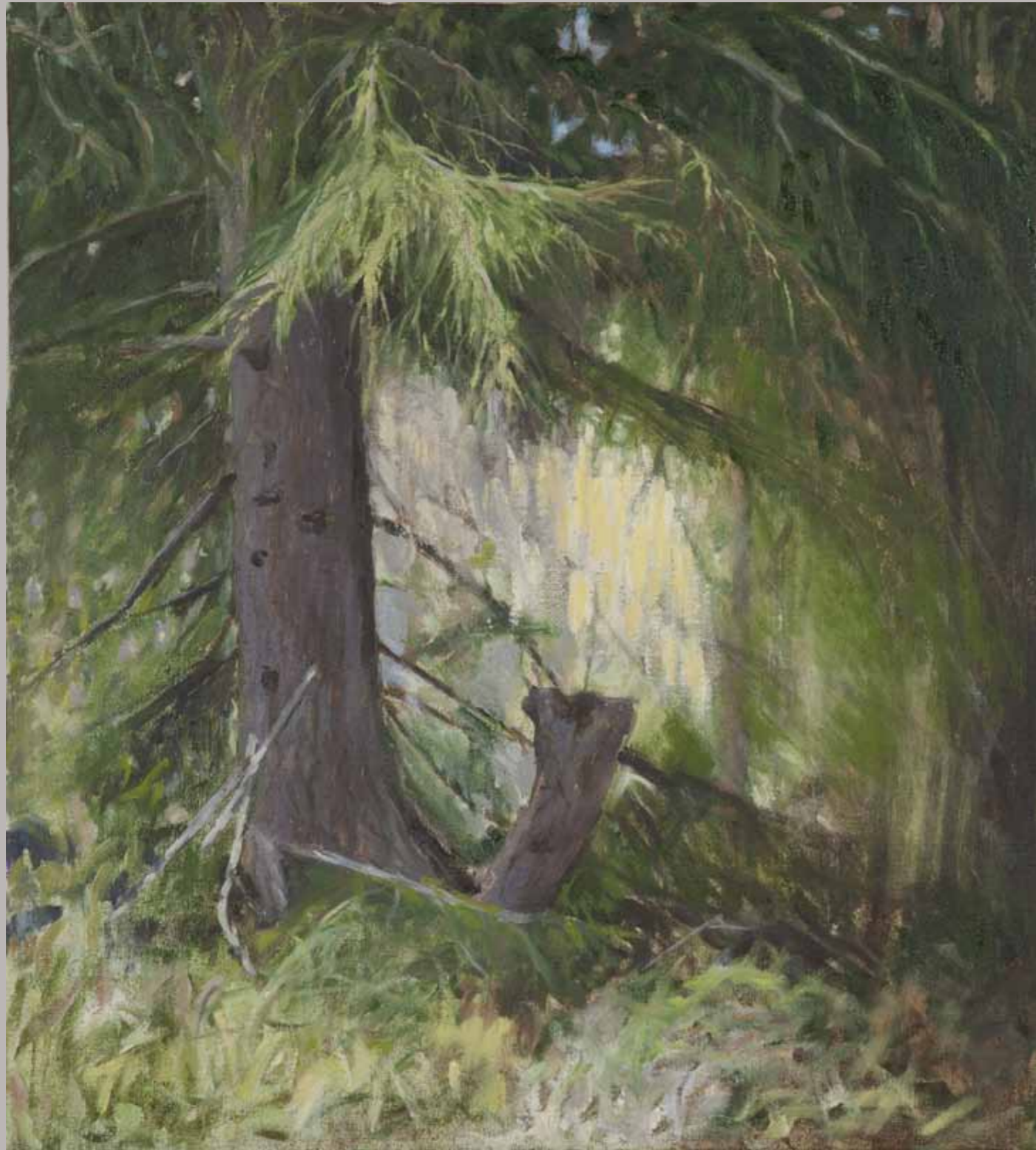
Vaikka olemme kesäajat olleet Jaalassa, jonka maisemat ovat tyrmäävän kauniit, en ollut maalannut ainoatakaan teosta Taikavuorella ennen 2013. Nyt kun olemme siellä ympärivuotisesti saan seurata vuoden- ja vuorokaudenaikojen muutosta päivittäin. 2016 aloitin maisemamaalausprojektin Nostalgia – maisemia Kouvolasta.

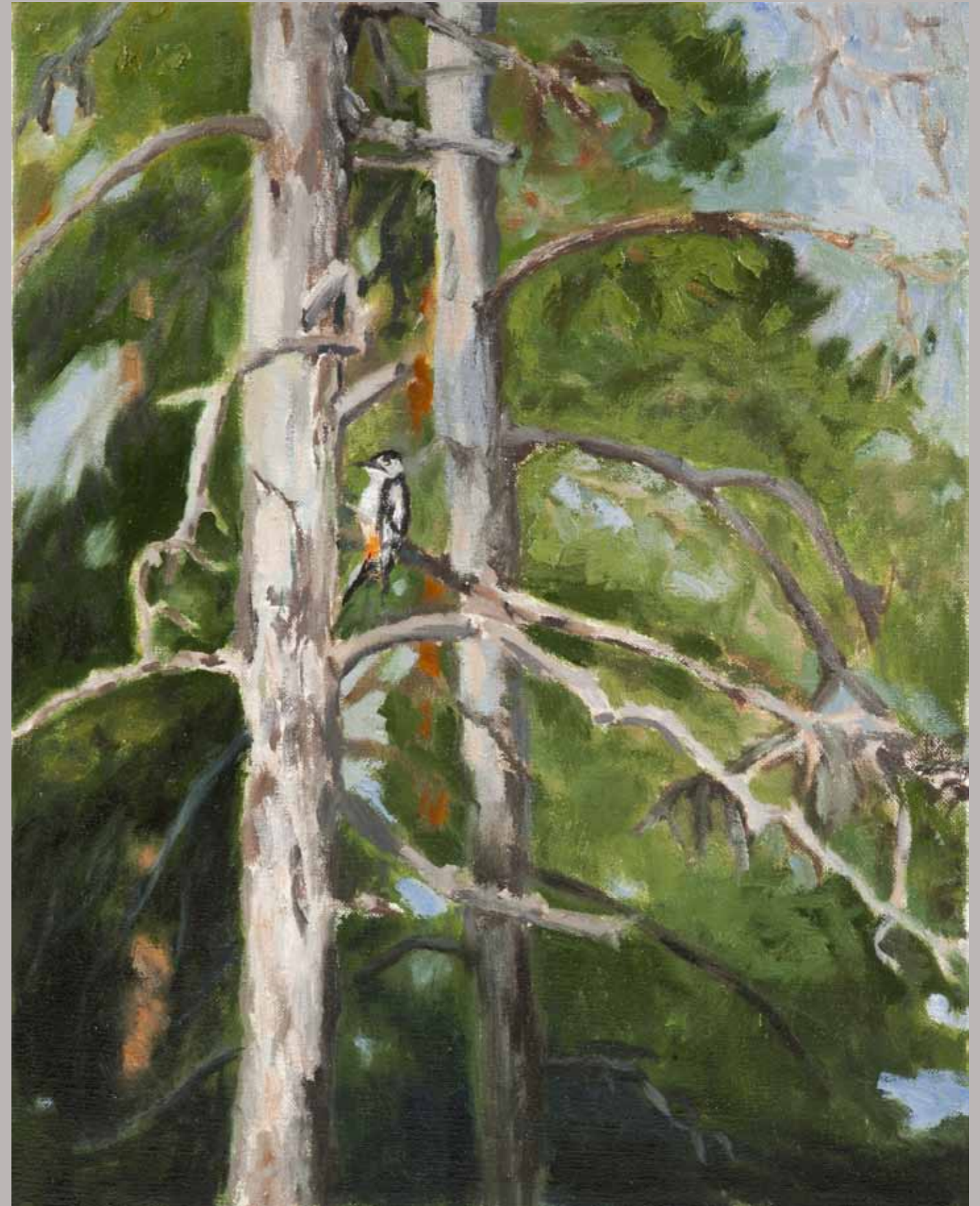
Nostalgia Lumpeet
öljy 2016 28x35 cm

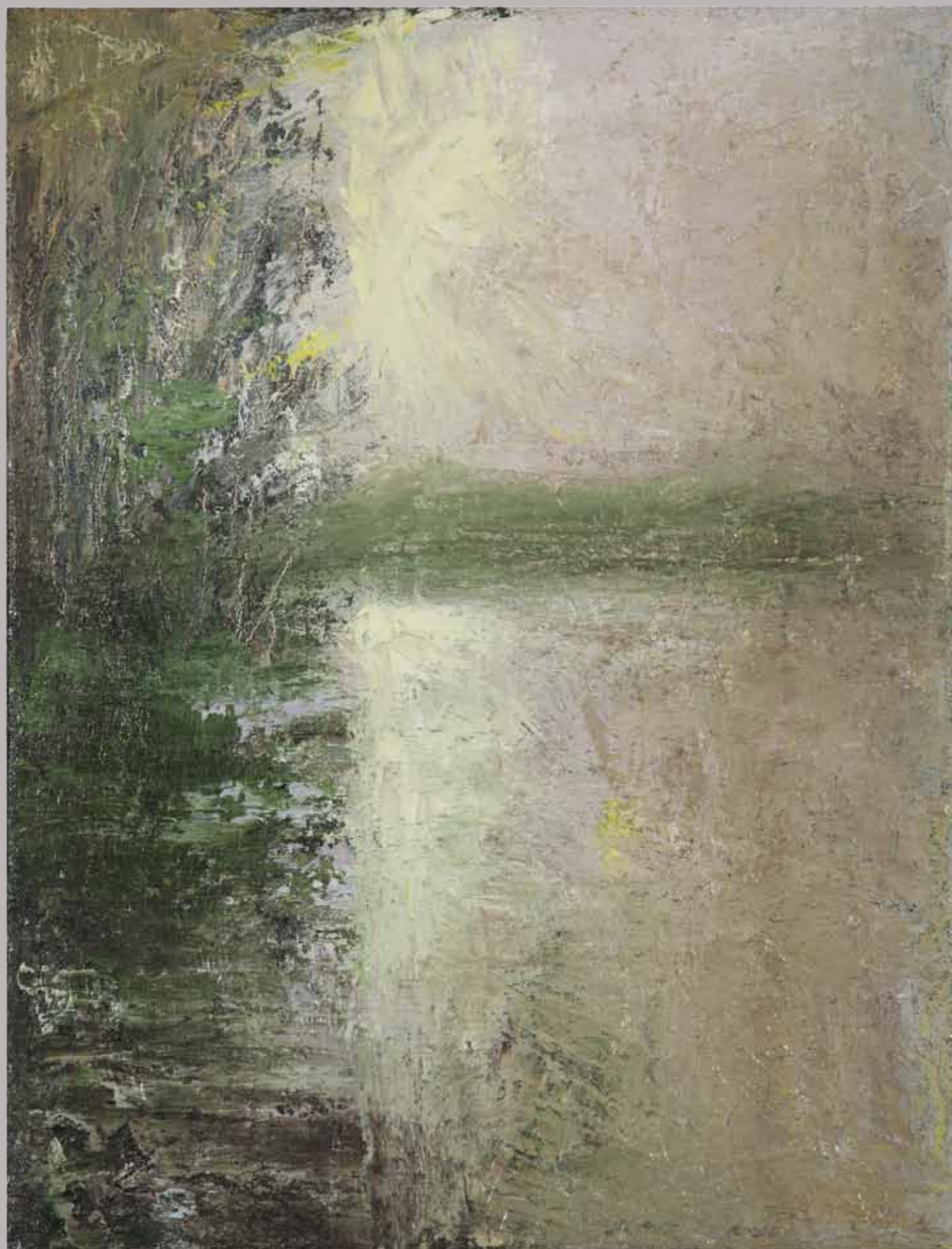
Nostalgia Maajärvi
öljy 2016 60x82 cm

Nostalgia Kuusi
öljy 2016 62x69 cm

Nostalgia Tikka
öljy 2016 47x59 cm

Nostalgia Järvellä
öljy 2016 27x35 cm

Nostalgia Usva
öljy 2016 41x33 cm

Nostalgia Kaislat
öljy 2016 41x33 cm

Nostalgia Jää
öljy 2016 41x35 cm

Nostalgia Juurakko
öljy 2016 33x41 cm

Nostalgia Ruska
öljy 2016 46x55 cm

Nostalgia Pakkanen
öljy 2016 61x50 cm

Nostalgia Tykky
öljy 2016 65x90 cm

Nostalgia Talvitie
öljy 2016 35x38 cm

Nostalgia Kevät puro
öljy 2016 41x41 cm

Jaalassa 5.11.2018

Timo Laitala

timo.laitala@artruukki.fi p.0400 447 402